

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 347/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte z predsedu senátu Ladislava Duditsa a sudcov Libora Duľa a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Igorom Cibulom, Hrabový chodník 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tk/1/2020 takto

rozhodol:

1. Postupom Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tk/1/2020 **bolo porušené** základného právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **6 000 eur**, ktoré mu **je** Mestský súd Bratislava I **povinný** vyplatiť v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Mestský súd Bratislava I **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **1 157,52 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 347/2025-8 zo 27. júna 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jeho práva na prejednanie

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava I [pôvodne Okresný súd Bratislava I (ďalej len „mestský súd“)] v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tk/1/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ navrhol prikázať mestskému súdu postupovať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznať mu finančné zadost'učinenie 15 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že na sťažovateľa bola 25. mája 2020 podaná obžaloba pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 a ods. 2 písm. e) Trestného zákona a pre ďalšie dva skutky. Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o podanej obžalobe.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že napadnuté konanie je poznačené nečinnosťou a nesústredenou činnosťou mestského súdu. Samotná obžaloba mu bola doručená až v roku 2024 a do času podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne rozhodnuté ani len o jej prijatí či neprijatí, a teda sa ešte ani len nezačalo hlavné pojednávanie.

III.

Vyjadrenie mestského súdu, replika sťažovateľa a ústne pojednávanie

III.1. Vyjadrenie mestského súdu:

4. Mestský súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že rozhodnutie o existencii zbytočných prietáhov necháva na zváženie ústavnému súdu a v prípade, že by ústavný súd dospel k záveru o porušení práv sťažovateľa, žiada o zváženie výšky priznaného finančného zadost'učinenia. Pokiaľ ide o priebeh napadnutého konania, mestský súd opísal iba obdobie po 4. marci 2025, keď bola trestná vec sťažovateľa pridelená novému zákonnému sudcovi. Spis sa v danom období nachádzal na ústavnom súde v súvislosti s inou podanou ústavnou sťažnosťou a následne bol predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na účel rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o prijatí obžaloby.

III.2. Replika sťažovateľa:

5. Sťažovateľ k vyjadreniu mestského súdu uviedol, že mestský súd si ani poriadne nepreštudoval jeho ústavnú sťažnosť, inak by si všimol, že v nej poukázal aj na nerozhodnutie o jeho žiadosti o elektronické sprístupnenie spisu z 20. septembra 2024, o ktorej nebolo rozhodnuté ani v čase spísania repliky sťažovateľa, teda 6. augusta 2025. Upriamil pozornosť ústavného súdu na skutočnosť, že mestský súd nijak nekomentoval obdobie pred 4. marcom 2025, keď zbytočné prietahy v jeho postupe v napadnutom konaní preukázateľne existovali.

III.3. K ústnemu pojednávaniu:

6. Ústavný súd v danom prípade na základe § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože na základe podaní účastníkov dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Predmetom prijatej ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní, ktorého predmetom je rozhodovanie o obžalobe podanej na sťažovateľa.

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

9. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach, v ktorých sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

10. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje v rámci okolností konkrétneho prípadu tri základné kritériá, ktorými sú (1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

11. Priebeh napadnutého konania bol zrekapitulovaný už v náleze ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 251/2025 zo 17. júna 2025. V novembri 2010 bolo začaté trestné stíhanie a v októbri 2017 bolo vznesené obvinenie dvom osobám vrátane sťažovateľa. Jedna z nich bola po schválení dohody o vine a treste v samostatnom konaní rozsudkom z 31. januára 2020 uznaná vinnou z lúpeže a odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní ôsmich rokov. Na sťažovateľa prokurátor podal v máji 2020 na mestskom súde obžalobu pre obzvlášť závažný zločin vraždy a dva s tým súvisiace trestné činy. Mestský súd v júni 2024 doručil stranám obžalobu spolu s výzvou na predloženie návrhov na vykonanie dôkazov. Mestský súd na základe doplnenia náležitostí obžaloby prokurátorom podľa § 567t ods. 1 Trestného poriadku v auguste 2024 uznesením vyslovil, že obžaloba má zákonné náležitosti. Toto uznesenie bolo na sťažnosť sťažovateľa zrušené uznesením krajského súdu zo septembra 2024. Následne o prijatí obžaloby mestský súd rozhodol uznesením z novembra 2024, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť.

12. Pokiaľ ide o skutkovú a právnu zložitost' danej veci, predmetom rozhodovania mestského súdu v napadnutom konaní je obžaloba podaná na sťažovateľa pre obzvlášť závažný zločin vraždy. Možno konštatovať, že ide o bežnú agendu rozhodovania všeobecných súdov. Napadnutému konaniu možno pripísať určitú zložitost' z dôvodu potreby zabezpečenia množstva navrhovaných dôkazov, i keď táto skutočnosť sa týka predovšetkým rozhodovania mestského súdu do budúcnosti (po právoplatnom rozhodnutí o prijatí či neprijatí obžaloby).

13. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa je možné uviesť, že sťažovateľ sa sám nepričinil o vznik zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní.

14. Pokiaľ ide o postup mestského súdu, tento ani po piatich rokoch od podania obžaloby nebol schopný nariadiť hlavné pojednávanie, čo už samo osebe postačuje na vyslovenie záveru o existencii zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní. Samotný mestský súd nepoukázal na žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by takéto predĺženie napadnutého konania mohli ospravedlniť. Naopak, z predložených dokumentov vyplýva, že obžaloba, ktorá bola podaná v máji 2020, bola účastníkom konania doručovaná až v júni 2024, a obdobie pred júnom 2024 možno ako celok považovať za obdobie absolútnej nečinnosti mestského súdu.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie je ako celok poznačené existenciou zbytočných priet'ahov, ústavný súd rozhodol, že postupom mestského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Finančné zadost'učinenie a príkaz konať vo veci bez zbytočných priet'ahov

16. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

17. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

18. Sťažovateľ navrhol priznať mu finančné zadost'učinenie 15 000 eur, čo odôvodnil neprimeranou dĺžkou rozhodovania o hroziacom až doživotnom treste odňatia slobody, pocitom krivdy a bezmocnosti. Svoju nevinu chce preukázať v napadnutom konaní, v ktorom však kvôli priet'ahom nemá poskytnutú takúto možnosť.

19. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

20. Ústavný súd považoval v okolnostiach tejto veci, za primerané priznať sťažovateľovi zadost'učinenie 6 000 eur (bod 2 výroku tohto nálezu: rovnako III. ÚS 251/2025 týkajúci sa ústavnej sťažnosti poškodenej v napadnutom konaní). Vo zvyšnej časti návrhu nevyhovelo (bod 4 výroku tohto nálezu).

21. Sťažovateľ taktiež navrhol vydať príkaz mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov.

22. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

23. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd už vydal príkaz mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov (III. ÚS 251/2025), ústavný súd takýto príkaz duplicitne nevydal a tomuto návrhu sťažovateľa nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

24. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 1 157,52 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

25. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

26. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu, replika k vyjadreniu mestského súdu), pričom hodnota úkonu pre rok 2025 je 371 eur a hodnota paušálu 14,84 eur.

27. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu